

پیر فضل گجراتی

اصل ناں فضل حسین سی، گجرات دے وسنیک سن۔ ایس لئی علم نے ادب دی دنیا وچ فضل گجراتی دے ناں نال مشہور ہوئے۔ 1897ء نوں پیر مقبول شاہ دے گھر پیدا ہوئے۔ جیہڑے صوفی بزرگ شاہ دولہ دے سجادہ نشین سن۔ پیر فضل نے مڈھلی تعلیم جس وچ قرآن پاک توں وکھ عربی تے فارسی دیاں کتاباں سن اپنے والد کولوں حاصل کیتی۔ بعد وچ میٹرک 1917ء وچ پاس کیتا تے اسلامیہ کالج لاہور وچ داخل ہو گئے۔ فیر گھر وکی مجبوریاں پاروں میونسپل کمیٹی گجرات وچ ملازم ہو گئے۔ ایجنوں ای سپرنٹنڈنٹ دے عہدے توں ریٹائر ہوئے تے 22 اگست 1972ء نوں انتقال کر گئے۔

پیر فضل گجراتی نوں مرزا نثار حسین مسٹر نے اُردو تے احمد علی سائیں نے پنجابی وچ شعر لکھنے سکھائے۔ تھوڑے عرصے وچ آپ پنجابی غزل دی فکری تے فنی اعتبار نال شناخت بن گئے۔ آپ دے کلام وچ بے پناہ روانی، تخیل دی اُچی اُڈاری تے سوچ دی ڈونگھیا کی موجوداے۔ نویکلے استعارے، سوہنیاں تشبیہاں نے معنی خیز مرزاں آپ دی غزل دیاں ٹومباں نیں۔

آپ نے غزل توں وکھ عقیدت تے محبت بھریاں نعتاں وی لکھیاں نیں۔ آپ دیاں نعتاں دا مجموعہ ”قطبی تارا“ دے ناں نال چھاپے چڑھ چکیا اے۔ آپ دیاں غزلاں دے دو مجموعے ”ڈونگھے پینڈے“ تے ”تکوراں نیں۔

پیر فضل گجراتی پنجابی دی شعری ریت وچ اک عظیم غزل گو دے حوالے نال سدا جیوندے رہن گے۔

غزل

کیہ ہو یا سینہ دھ گیا یا جگر اساڈا چیر گیا
ایہہ خوشی اسانوں تھوڑی اے نہیں خالی تیرا تیر گیا

گل میری نسبت کیتی اے اک نویں لباساں والے نے
ایہہ لیراں لتھا کدھرے دا کیہ چمبڑ وانگوں لیر گیا

جد دیکھن میرے سوہنے نوں سوہنے شرمندہ ہون پئے
گئی وجدی پھوک چراغاں نوں اوہ چدھر مہر منیر گیا

اکھٹاں وچ ڈورے مستی دے خوشیاں وچ لورے آؤن پئے
اک جھٹ کھلوتا کول جدھے اوہ بدل اوہدی تقدیر گیا

بس اوہ دنیا تے دین دیاں قیدیاں توں ہو آزاد گئے
پا اپنی زلفِ مسلسل دی اوہ جیہناں نوں زنجیر گیا

زل سوتا مٹی تال گیا جد سونے نوں ہتھ پایا میں
اوہ ہتھ وچ لے کے مٹی نوں مٹی نوں کر اکسیر گیا

کسے کول بہا کے فضل کدی میرے دل دیاں گھاں سنیاں نہ
میں ماریا ہو یا درداں دا ہوراں وچ گھٹت وہیر گیا